

METODOLOŠKO UPUTSTVO

ISTRAŽIVANJE

O KORISNICIMA, OBЛИCIMA, MJERAMA I USLUGAMA IZ OBLASTI SOCIJALNE ZAŠTITE

PUNOLJETNI KORISNICI

Sadržaj

PRAVNI OSNOV	3
METODOLOŠKE OSNOVE.....	3
Cilj i sadržaj statističkog istraživanja	3
Izvještajne jedinice	3
Obuhvat istraživanja.....	3
Metod, vrijeme i izvori prikupljanja podataka	4
Obaveze zaštite individualnih podataka.....	4
Kategorije korisnika	4
Oblici socijalne zaštite	5

**ISTRAŽIVANJE O KORISNICIMA, OBLICIMA , MJERAMA I USLUGAMA IZ OBLASTI
SOCIJALNE ZAŠTITE – PUNOLJETNI KORISNICI****PRAVNI OSNOV**

Istraživanja se sprovode na osnovu zakona za sprovođenje ovog statističkog istraživanja to je Zakon o statistici i statističkom sistemu Crne Gore „SL.list CG“ br. 18/12 od 30.03.2012.godine.

METODOLOŠKE OSNOVE

Metodološka rješenja , standarde (klasifikacije, nomenklature, definicije i drugo) i obrasce, neophodne za sprovođenje ovih istraživanja, propisuje Zavod za statistiku Crne Gore , prema Godišnjem planu statističkih istraživanja od interesa za Državu Crnu Goru.

Cilj i sadržaj statističkog istraživanja

Socijalna zaštita je organizovanje preuzimanje mjera od strane društva u cilju sprečavanja i otklanjanja posljedica stanja u kojima pojedinci i porodice ne mogu da zadovolje svoje životne potrebe. Cilj socijalne zaštite je obezbjeđivanje zaštite porodice, pojedinca, djece u riziku i lica u stanju socijalne potrebe, odnosno socijalne isključenosti

U godišnjoj periodici sprovodi se istraživanje, Godišnji satistički izvještaj o punoljetnim korisnicima i oblicima socijalne zaštite. Ovim istraživanjem se prikupljaju se podaci o vrsti korisnika, oblika kao i smještaj i zbrinjavanje pojedinih kategorija korisnika, struktri korisnika prema raznim obelježjima korisnika socijalne zaštite u Crnoj Gori. Korisnik je lice, koje je ostvarilo pravo, odnosno za koje se sprovodi postupak za ostvarenje prava na materijalno davanje ili uslugu socijalne zaštite.

Cilj istraživanja o punoljetnim korisnicima i oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite je objezbjeđivanje podataka o korisnicima prema kategorijama, polu i uzrastu, oblicima i mjerama i uslugama socijalnog rada i dr..

Izvještajne jedinice

Izvještajne jedinice u istraživanju o punoljetnim korisnicima socijalne zaštite su centri za socijalni rad ili službe socijalne zaštite pri skupštinama opština ako je tako odredjeno Zakonom o socijalnoj zaštiti i službi socijalne zaštite. Ukoliko je služba socijalne zaštite pri Skupštini opštine zadržala u svom djelokrugu samo određene oblike socijalne zaštite, na primjer: starateljstvo, usvojenje i dr., a sve ostalo prenijela na Centar za socijalni rad, dužna je da centru pruži sve potrebne podatke.

Obuhvat istraživanja

Godišnji statistički izvještaj o punoljetnim korisnicima i oblicima socijalne zaštite (SZ-1b) obuhvata korisnike koji su koristili neke od oblika, mjera i usluga socijalne zaštite.

Metod, vrijeme i izvori prikupljanja podataka

Zavod za statistiku propisuje metodologiju istraživanja , izradu adresara centara za socijalni rad, koji predstavljaju izvještajne jedinice , štampanje obrazaca i dr. instrumenata potrebnih za sprovodjenje istraživanja. Izvještajnim jedinicama se dostavljaju po tri primjerka, od kojih jedan primjerak izvještajna jedinica zadržava u svojoj dokumentaciji a ostale primjerke dostavlja nadležnom statističkom organu, a izvještajna jedinica popunjena izvještaj dostavlja u roku koji je odredjen programom statističkih istraživanja, nakon čega se vrši obrada i sumiranje podataka. U Zavodu za statistiku vrši se kontrola obuhvata, kontrola tačnosti i potpunost podataka, računska i logička kontrola prema jedinstvenim kriterijumima obrada podataka i tabeliranje podataka. Podaci obuhvataju period od 01.01. do 31.12. za godinu koja je naznačena u obrascu.

Obaveze zaštite individualnih podataka

Podaci dobijeni od izvještajnih jedinica (centra za socijalni rad) prestavljaju službenu tajnu, isključivo se koriste u statističke svrhe. Podaci se agregiraju na određenim klasifiakacionim nivoima i objavljaju se u zbirnom obliku.

Spisak i definicije osnovnih obježja socijalne zaštite

U datom obrascu SZ-1b upisuju se samo osnovne karakteristike korisnika socijalne zaštite. Osnovna kategorija je ona kategorija koju predstavlja preovlađujući poremećaj pojedinca tj. njegovo osnovno stanje socijalne potrebe.

Novievidentirani korisnici su sva lica koja su po prvi put evidentirana kao lica u stanju socijalne potrebe u Centru za socijalni rad, odnosno u opštinskoj službi socijalne zaštite u toku izvještajne godine.

Reaktivirani korisnici su sva ona lica koja su ponovo postali korisnici socijalne zaštite, pa je njihov dosije ponovo stavljen iz pasive u aktivu.

Stavljeni u pasivu znači slučaj okončan, jer je prestala potreba za daljim korišćenjem usluga socijalne zaštite (na pr., završio školu, zaposlio se, osamostalio se, umro i sl).

Stanje na kraju godine (31.12) prikazuje broj korisnika koji uživaju neki od oblika socijalne zaštite, koji su tokom tekuće godine uživali, ili su tokom godine koristili neku od usluga socijalnog rada, podrazumijevajući lica koja su dijagnosticirana.

Kategorije korisnika

Odrasla lica sa poremećajima u ponašanju obuhvataju delikvente, tj. lica koja su pravosnažno osuđena i koriste uluge socijalne zaštite; lica sa asocijalnim ponašanjem koja krše opšte prihvaćene mjere ponašanja (prosjačenje, narkomane, prostitutke); alkoholičare koji dovode sebe i svoju porodicu u stanje socijalne potrebe, i sl.

Odrasla fizički i psihički ometana lica obuhvataju odrasla lica sa oštećenim vidom odnosno sluhom tj.slijepa i slabovidna, gluva i nagluva lica; odrasla mentalno nedovoljno razvijena lica (lako, umjereno teže i teško mentalno nedovoljno razvijena lica), duševno oboljela lica kod kojih je invaliditet kao posljedica duševnog ili životnog oboljenja (neurotičari, psihotičari, epileptičari); teže fizički oboljela lica sa neizlječenim oboljenjima, ili trajanjem od nekoliko godina (tuberkozna, grudne bolesti i sl.), ostala invalidna lica su lica sa ostalim tjelesnim oštećenjima, nesposobna za rad i neobezbjedjena po drugim osnovama (distrofičari, cerebralna paraliza i sl.).

Mentalno neobezbjedena odrasla lica obuhvataju lica koja nemaju sredstava za život (bez imovine, redovnih prihoda i sl.).

Nezbrinuta lica samtraju se lica potpuno i trajno nesposobna za rad i bez sredstava za život.

Ostala odrasla i ostarjela lica korisnici usluga socijalne zaštite obuhvataju civilne žrtve rata i žrtve fašističkog terora (ako su u toku rata pretrpjela teža psiho-fizička oštećenja, ili posle rata nastradala od zaostalog ekspoloziva i dr.); članove porodice kadrovaca; lica sa porodičnim problemima, odrasla lica u brakorazvodnom sporu i ostale korisnike bez specifikovane kategorije, koja se ne mogu uvesti ni pod jednu kategoriju.

Ostarjela lica obuhvataju lica bez porodičnog staranja, koja nemaju djecu i bliže srodnike da se o njima staraju, kao i stara lica koja žive u porodici koja ima loš odnos prema njima; lica bez prihoda za život, bez obzira na poljoprivredno gazdinstvo, usled starosti ne obrađuju ga; ostarjela teže oboljela i invalidna lica su slijepa, duševno oboljela, tjelesno invalidna i hroničko oboljela lica.

Podaci o oblicima, mjerama i usulgama socijalne zaštite razvrstavaju se prema donijetim rješenjima i sprovedenim oblicima, mjerama i uslugama.

Upisuje se broj slučajeva pojedinih oblika mjera i usluga socijalne zaštite sprovedenih u toku izvještajnog perioda, a na upisuje se broj lica.

Jedno isto lice može da se pojavi više puta tj. onoliko puta koliko je koristilo neki od oblika socijalne zaštite, u toku izvještajne godine.

Oblici socijalne zaštite

Strateljstvo – Upisuje se broj slučajeva stavljanja pod starateljstvo maloljetnih lica i odraslih lica lišenih poslovne sposobnosti. Ne obuhvataju se posebni slučajevi stavljanja pod starateljstvo.

Usvojenje – Upisuje se broj slučajeva zakonskog usvajanja na osnovu donijetih rješenja i to samo oni slučajevi kada se usvojenjem rješava socijalni problem djeteta.

Smještaj – u drugu porodicu, u ustanovu socijalne zaštite i druge ustanove, upisuje se broj „slučajeva“ lica u stanju socijane potrebe.

Novčane nadoknade – stalne je broj slučajeva davanja stalne i jednokratne naknade od službe za socijalne zaštite ili Centara za socijalni rad.

Ostale pomoći – u naturi, njega i druge usluge u stanu, dodatak za tuđu njegu, zapošljavanje u preduzeću i sl.. Upisuje se broj slučajeva davanja pomoći od službe socijalne zaštite odnosno Centra za socijalni rad. Neobuhvataju se slučajevi davanja pomoći u naturi od Crvenog krsta ili durgih ustanova, posredovanjem službe socijalne zaštite ili Centra za socijalni rad.

Mjere socijalne zaštite

Kod mjera socijalne zaštite upisuje se broj preduzetih mjera od starane Centra za socijalni rad, odnosno službe socijalne zaštite oko obezbjeđivanja mjesta za ljetovanje i oporavka, uključivanje na školovanje prestarjele djece i djece u specijalnim školama, pomoći u zapošljavanju, rješavanju stambenog pitanja, mišljenja suda za dodjelu djece, prijedlozi drugim institucijama i sl.

Usluge socijalnog rada

Kod usluga socijalnog rada upisuje se broj obavljenih usluga od strane Centra za socijalni rad, odnosno socijalne zaštite u sređivanju bračnih i porodičnih odnosa, rad na usmjeravanju lica u stanju socijalne potrebe (smještaj u ustavnovu socijalne zaštite, drugu porodicu i sl.), pomoć u ostvarivanju određenih prava, (regulisanje penzije, alimetacije i sličnih prava); dijagnostika ugvrđuje u kakvom stanju socijalne potrebe nalazi se određeno lice; rad na organizovanju radne i životne sredine, intervencije i posredovanja kod drugih institucija (kod Cevenog krsta i drugih humanitarnih organizacija).

Ostali oblici, mjere i usluge socijalne zaštite obuhvataju sve ostale usluge koje pruža Centar za socijalni rad odnosno službe socijalne zaštite.

Reprezentativnost podataka

Podaci se prikupljaju na nivou opština, odnosno u opštinama gdje se nalaze centri za socijalni rad i pokrivaju određeni broj opština.

Usaglašenost sa međunarodnim preporukama , standardima i praksom

Metodologija koja se sprovodi u ovom statističkom istraživanju u oblasti socijalne zaštite je djelimično usklađena sa međunarodnim zahtjevima i praksom izračunavanja i prikazivanja indikatora. Donošenjem odgovarajućih zakona iz ove oblasti omogućiće se usaglašavanje sa međunarodnim zahtjevima.

Organi za sprovođenje statističkog istraživanja

U pripremi i sprovođenju statističkog istraživanja učestvuje Zavod za statistiku - Odsjek obrazovanja, istraživanja i razvoja, kulture, pravosuđa i uprave i područne jedinice koje prikupljaju podatke.

Zavod za statistiku utvrđuje i izrađuje jedinstvene metodološke osnove i instrumente za sprovođenje istraživanja, priprema adresare potrebne za istraživanje, priprema i štampa upitnike i distribuira ih područnim jedinicama. Područna jedinica vrši distribuciju obrazaca izvještajnim jedinicama sa svoje teritorije, prikupljuje izvještaje i dostavljaju Zavodu za statsitiku na dalju obradu podataka.

Obaveznost davanja podataka, temelji se na osnovu Zakona o statistici i statsitičkom sistemu.

Rokovnik za rad istraživanja

- Priprema istraživanja i štampa upitnika i ažuriranje adresara i šifriranje – mart
- Prikupljanje podataka – slanje na teren upitnika područnim jedinicama – mart
- Prijem materijala od područnih jedinica – maj
- Kontrola materijala i materijala za unos podataka u Zavodu za statistiku – jun
- Unos podataka, logička i računska kontrola – jun
- Tabeliranje i izrada rezultata – jun
- Izrada saopštenja – jun

Publikovanje podataka

Dobijeni podaci publikuju se putem saopštenja (godišnja periodika), putem ostalih statističkih publikacija (Statistički godišnjak). Podaci se publikuju i u elektronskoj formi (na sajtu Zavoda za statsitiku Crne Gore).

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2,
telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Metodološko uputstvo pripremila:

Sonja Nedović

Tel. +382-20-231 285

contact@monstat.org

Tehnička urednica: Radmila Šišević

Filename: Metodologija o punoljutnim kor
Directory: C:\Users\rada sisevic\Documents
Template: C:\Users\rada
 sisevic\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title:
Subject:
Author: sonja nedovic
Keywords:
Comments:
Creation Date: 7/5/2012 3:48:00 PM
Change Number: 93
Last Saved On: 10/8/2012 2:47:00 PM
Last Saved By: Rada Sisevic
Total Editing Time: 702 Minutes
Last Printed On: 10/8/2012 2:47:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 7
Number of Words: 1,925 (approx.)
Number of Characters: 10,976 (approx.)